

במדניה

(המשך מעמוד 8)

גיבוש אופיו של העם היהודי ברבות הדורות.

בהנא או ליכוביץ. אולם השפעה זו — כמו ניסוח הדין בתורה — יכולה להוביל בשני כיוונים שונים.

לפי הגירסה האחת, יציאת מצרים היתה אפוס לאומי, ותו לא. היהודים גברו על הגויים, עמדו מעטים מול רבים, ניצחו את המצרים, כפי שניצחו לאחר מכן כנענים ופלשתים, יוונים ורומאים, את המן הרשע ואת התורכים, את הבריטים ואת הערבים.

לפי הגירסה האחרת, יציאת מצרים היתה אפוס לאומי המשתלב באפוס כלל-אנושי. שוחררי-חרות ניצחו את המרכאים, העבדים השתחררו מעול העושים, אדם בחרוץ עמד מול מדי-לכת-הרשע.

שתי גירסות שונות אלה קובעים גם היום את רמותה של מורשת-היהדות במדינת-ישראל. האם זוהי מורשת לאומית-קנאית-דתית, נוסח מאיר כהן נא וגושאמונים, או מורשת הומאנית-ליברלית-כלל-אנושית, נוסח ישעיהו ליבוביץ ושמואל אבידור הכהן?

כאשר תושבי-ישראל היהודיים ייסו בו, השבוע, לשולחן-הסדר, כדאי להם להרהר בשאלה זו. האם הפסח הוא תג-החרות, תגיה-אבי, או חג של פולחן שיכטי?

והכרת כי עבר היית בארץ-מצרים —

האם זיכרון זה צריך להוביל לשאיפה לעשוק עבדים אחרים ולהתחכם להם, נוסח פרעה, או לשאיפה להיות עבסגולה ואור לגויים, כפי שרצו טובי היהודים לדורותיהם?

הנשיא

מבעד למסך הרמעות

גרמניה האחרת וישראל

האחרת דומת זו לזו.

הרמעות אינן מסתירות זאת

ביקורו של חיים הרצוג בגרמניה התנהג בן קודש וחול — בין היתר עזר בברגד-כלן לבין דבר-פולמוס על ענייני דיומא.

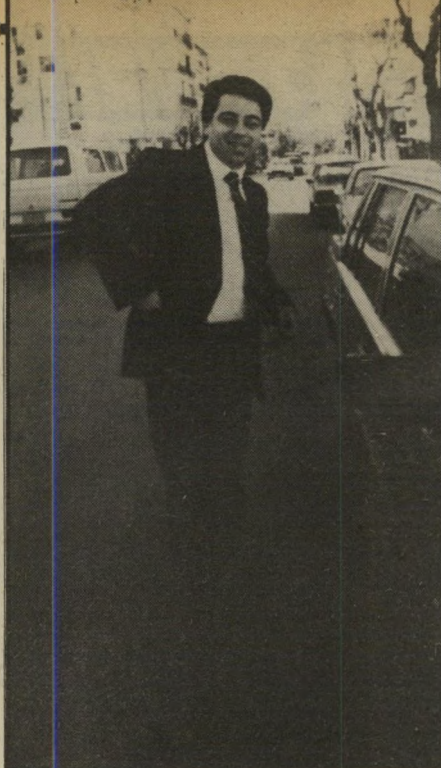
בארוחת-ערב חגיגית התקוטט הנשיא עם הקאנצלר הגרמני במלים מנדר מסות על אשף. הלמוט קול העלה על נס את זכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית, והזכיר כי גרמניה המערבית חייבת לעמוד על זכות זו לכל עם, מאז חר שהיא דורשת להעניק אותה גם ל-גרמנים במזרח. ואילו הרצוג ענה בני-אום פולמוסי, שהזכיר את נאומיו הישנים בארץ, בטענה כי אשף הוא הגורם המרכזי ב-טור הבינלאומי — קביעה שאנדר עליה הכלל מומן, כפי שידע גם כל בר-דעת בגרמניה.

לשיא הגיעו הדברים כאשר דיבר הרצוג נגד ההצעה למכור נשק גרמני לסעודיה. מכיוון שסעודיה יכולה להשיג נשק מכל שאר המדינות באירופה, אין הגרמנים מבנים מרדע צריכים הם לוותר על חושים, אשר יספקו עבודה לרבות גרמנים מוכשרים.

הנשיא עמד על המחויבות המיד-חדת של הגרמנים לביטחונה של מדינת-ישראל, כמדינת-שארית-הפליטה. ואו נתקל בטענה ניצחת: איך זה מר כרת ישראל נשק למדינה גוענית-פאשיסטית כמו רוס-אפריקה?

הנשיא השתדל להשיב בנימוקים השחוקים והצבועים (גם אחרים מוכרים, אנתוני לא מוכרים כלי-הדבה). אך גם הוא יודע בליבו שהוא נתון בי-מצב מבויש ביותר, אחרי ימים ארוכים שהם בעל-שלא לשכוח את אשר עשו הגרמנים הגרמנים ליהודים, הוא נאלץ להצדיק את ישראל, מדינת-היהודים, המוכרת נשק לחסידיו של אדולף היטלר, ממשיכיהם ורוחניהם והמעשיים, רוצחי הכושים.

התוצאה: אצל המארחים האורחים כאחד לא השאיר הביקור רושם כל-יימחה. גרמניה של היום וישראל של היום אינן מייצגות שני קטבים מוסריים מנוגדים. מבחינה מוסרית הן דרמות זו לזו מאוד.

הגינדים — משה (ימין) ויגאל (שמאל) לא נעצרו כאשר חזרו לארץ. אבל זאת היתה מלכודת. עכשיו מכינה הפרקליטות כתבי אישום נגדם ונגד שאר היזמים היהודיים שעסקו בקרקעות בגדה

הגינדים: למי עשפנו!

המחאות של חברת יאה-יקיר. ב-28 באוקטובר 1985 כתב צבי אלון, עורך שרה-הקלאות, מכתב להימנותא. שבו הוא מורה לה לנהל מו"מ על רכישת הקרקע. ברור לגמרי שאלון כתב את המכתב בתום-לב. ואין ראייה שעשה מה שעשה בתיאום עם הממונים.

כאשר החל המו"מ, כתב עורך-דין איתן גבע, נציג יאה-יקיר, להימנותא, כי "הפרויקט הוכר כאתר ליישוב, וועדת השרים לענייני התיישבות אישרה את הפרויקט כיישוב, וזאת לאחר השלמת הליכי הרישום הראשוני". גם להגהלת בנק טפחות, שאיש-רה את ההלוואות ליאה-יקיר, נמסר כי ועדה מכינה מטעם ועדת השרים איש-רה את הקמת היישוב.

על-פי מנחין, הונו גם הימנותא וגם טפחות במיסמכים חוזרים, כאילו ניתן אישור מטעם ועדת השרים להקים ישוב. דוגמה: בהחלטת ועדת השרים מ-14 במאי 1984 נאמר, כי "החלטת לאשר הקמתם ביוזמה פרטית של היישובים יעריה ונריה" וכי "שר-המישפטים הודיע כי יעצור על ההחלטה הנ"ל בממשלה". העירייה הצפוי של שרה-המישפטים מרוקן למעשה את ההחלטה מכל תוכן, ואכן, בישיבת ממשלה בעניין זה, שנערכה ב-18 ביוני באותה שנה, סוכם להוסיף להחלטתה של ועדת השרים את ההוראה הבאה: הביצוע יהיה לאחר שיתקבל אישורה של פליאה אלבק, האישור יינתן רק לאחר שיוכח ויובטח, כי בבעלות היזמים הפרטיים יש לפחות 100 דונמים.

הוכחה כזו לא ניתנה עד עצם היום הזה.

לטענת מנחין, מישור הציג את החלטת ועדת השרים אחרי שמחקר מתוכה את השורות המרכזיות על כך, ש-שר-המישפטים הודיע כי יעצור... וכך, במימנה, הוצגה החלטת ועדת השרים בפני הימנותא וטפחות. כאילו ניתן אישור להקמת ישוב. זהו יוץ, פשוטו כמשמעו. על בסיס הויוף הזה נתן בנק טפחות 4 מיליון דולר, ומנחין נכנס לשותפות, והימנותא החלה במו"מ.

כיצד נתגלה הויוף? עובד בכיר בלישכת שרה-הקלאות גילה את הויוף. הוא העביר לפליאה אלבק את החומר שכיריו וזו הורתה למישור להפתח בחקירה.

טרה. מנחין הוא הבעלים של שני בתי-מלון בנתניה — מלון יהלום ומלון גראנד יהלום. ב-1981 נכנס מנחין לשותפות עם שמאי בחברה בשם יאה-יקיר, וזאת עשה על סמך הבטחה של שמאי, כי בבעלותו 1070 דונמים בקבוצת היישובים אלקנה, וכי על השטח הזה יקום ישוב בשם נריה. מנחין הכניס לשותפות כמיליון דולרים במזומן ועוד הוסיף ושיעבר את מלונותיו, כערכות לחברת יאה-יקיר.

בינתיים עבר חתול שחור בין שני השותפים: אין אישור ליישוב נריה, כפי שהבטיח שמאי, וגם התברר שחלק נכבד מן הקרקע נרכש במימנה, יד ביד עם אחמד עודה. בנק טפחות נושה

תמורת כ-5,000 דולרים לרונם, במי-קום, כך הבטיחו, שבו יקום ישוב בשם כרמים. הסתבר שוועדת השרים לי-ענייני התיישבות לא אישרה מעולם הקמת ישוב באותו אתר. הפרקליטות חיברה אחד לאחר ופסקה: יש כאן הרי-נאה.

יזמים אחרים — ישראלי וינאי — יאשמו בכך ששיטפו פעולה עם אחי-מר עודה, כדי להונות רוכשי-מיגרשים: הם חשודים שהציגו בפני הקונים מצגי-שווא: מכרו קרקעות, כאילו הן רשור-מות בטאבו ומצויות בבעלות חוקית, למרות שידעו, או לפחות היו צריכים לדעת, שהעיסקה מתבצעת תוך כדי-זיופים והונאות.

בפרקליטות מחוז המרכז שוקרים

אחים גינדי לא הספיקו לדרת מכש המטוס שהחזירים לישראל וכבר הוזמנו לחקירה במישור. תחילת הניחו, כי מדובר בעניין פורמלי לחלוטין. אחרי הכל, המישור כיכרה את ההסכם עם ולא עצרה אותם מייד עם שובם. עתה מתברר, שהמישור טמנה להם מלכודת: היא הרדימה את עירנותם, כדי שיוכחו לישראל, ועכשיו מגישה נגדם הפרקליטות כתבי-אישום.

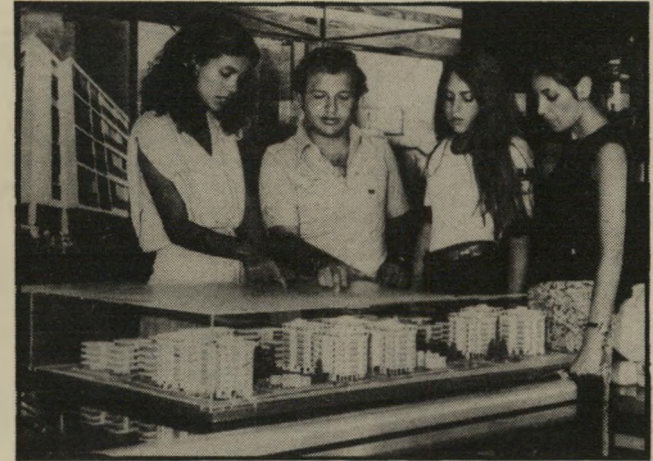
בפרקליטות אומרים שגם נגד אבר-הם שמאי, אלי ישראלי ויצחק ינאי יוגשו כתבי-אישום. האם גם נגד משה זו, שמואל עינב ועמי פרומצ'נקו יוגשו כתבי-אישום? על כך תכריע הפרקליטות בחודשים הבאים.

האחים גינדי נכנסו לעסקי קרקעות בגדה ב-1980, תוך כדי תחרות עם אחיהם, אברהם, שפעל לפנייהם. ובהקפיים יותר גדולים. בשלב מסוים כינסו סוחר-קרקעות וגילו להם, כי הם מוכנים להוציא 100 מיליון דולר רים על רכישות בגדה. היתה זו תקופת גאות בעסקי-קרקעות בשטחים: כל מי שחישש רווחים קלים האמין, כי רכישת מיגרש בגדה כמות כרכישת מרה תקופת החגיגה הגדולה של ה-בורסה.

עד כדי כך האמינו בכדאיות הרכי-שות, שעובדי מחלקת-חקירות של מסי-ההכנסה בתל-אביב, כמו גם עובדי-פקיד-שומה בכפר-סבא, התארגנו בקבוצות-רכישים ושלמו 3,000 דולרים כל אחד כדי לזכות בפית-קרקע מע-בר לקו הירוק. עד היום רודפים הקר-נים-כפאניקה אחר המוכרים, כדי שית-נו להם תעודות רישום בעלות — ר-תעודות אין. פרט מעניין: הקונים המאוכזרים ממשיכים לטפל בענייני-המוכרים, במסגרת עבודתם כפקידים-מוס, כמו עובדי-מדינה וחסרי-פניות.

קרקעות לכל דיכפין

בניגוד לאברהם גינדי המנות, נמנעו אחיו, יגאל ומשה, מלמכור לקונים קרקע כאמצעות הצהרות כוזבות: לכל מעוניין אמרו, שאין עדיין רישום בטאבו. אולם חוקרי המישור, שפעלו בהנחייתה של פליאה אלבק — מנהלת המרור הארצי במישרד-המישפטים — גילו, כי שני האחים מכרו כ-700 דונמים לקונים בודדים,

אברהם גינדי זל ודגמי-שיכון פרטוקול הממשלה זויף

ביאה-יקיר בסכום של 4 מיליון דולר לארים. ותובע למכור את המלונות כדי לפרוע את החוב.

לדברי מנחין במישור, הציג שמאי בשלב מסוים למכור את הקרקע לחברת הימנותא של מינהל מקרקעי ישראל ואף הבטיח לדאוג לכך שמישרד-הקלאות, האחראי על המינהל, יורה להימנותא לרכוש את הקרקע. הדבר יעלה 20 אלף דולרים. שמאי הראה — כך מנחין — הסכם שנחתם אצל עורך-דין, שבו נאמר, כי אם יצליחו שני אנשים מסוימים להזיז את מישרד-הקלאות כגורש, הם יקבלו את הכסף. הכסף שולם בשתי

עכשיו על הכנת כתבי-אישום נגד סוחרים יהודים, שעשו עסקים בגדה המערבית: בו בזמן מכינים עוד שני כתבי-אישום נגד עודה, שהוא מגדולי הסוחרים ומי שסיפק קרקעות לכל דיכפין. באחד מכתבי האישום מתור-ארות עיסקותיו של עודה עם אברהם שמאי, ובשני — פעילותו למען מינהל מקרקעי ישראל; עשרות פרטי-אישום.

הנשמות שנמחקו

האישום נגד שמאי מתבסס על עדותו של מאיר מנחין במישור